

Mokytojo darbo lapas

Lietuvių kalba

Tema. Padalyvis. Gramatiniai požymiai, daryba, vartojimas.

Šiai pamokai skiriamos 3 valandos. Supažindinant mokinius su neasmenuojamosiomis veiksmažodžio formomis, tai paskutinis pamokų ciklas. Pirmiausia mokiniai supažindinami su veikiamuju ir neveikiamuju dalyviu, pusedalyviu ir tik po to su padalyviu. Problema yra jau pati neasmenuojamoji veiksmažodžio forma, nes rusų kalboje jos nėra.

Pamokos uždavinys: atliekant užduotis, supažindinti mokinius su padalyvio neasmenuojamąja veiksmažodine forma ir pradėti padalyvio paso sudarymą.

Pamokos turinys

Namų darbų tikrinimas.

Raskite sakiniuose panašius žodžių junginius ir juos palyginkite.

1. Jonui skaitant įdomią knygą, laikas prabėgo greitai.
2. Mergaitė, skaitanti knygą, nekreipė dėmesio į aplinkinius.
3. Širdį aplanko ramybė, stebint tokį gražų saulėlydį.
4. Stebintis pro langą gamtovaizdį, saulius užsnūdo.
5. Sušalus reikia išgerti arbatos su medumi.
6. Šiandien Marytė ilgai laukė autobuso, todėl namo grįžo sušalusi.
7. Einant per gatvę, reikia būti atidiems.
8. Einanti gatve mergina šypsojosi ir atrodė laiminga.
9. Išvažius sveciams, Agnė padėjo mamai suplauti indus.
10. Išvažiavusi atostogauti, Salomėja greitai pasiilgo namų.

Raskite bendrašaknius žodžius ir įrodykite, kuo jie panašūs ir kuo skiriasi.

Pasakykite, kiek veikėjų yra 1,3,5,7,9 sakiniuose?

Ar jie atlieka tuos pačius veiksmus?

Kurio veikėjo veiksmas yra svarbesnis, pagrindinis?

Kokiu linksniu reiškiamas antrasis veikėjas?

Parašykite ką sakinyje reiškia padalyvis?

Iš ko kyla veiksmas?

_____
Vardas, pavard

____7____ 2017-02-28
Klasė Data

Klaipėdos „Santarvės“ progimnazija
Irena Paulionienė

Kokiuose sakiniuose dar vartojamas padalyvis?

Suskirstykite padalyvius į dvi grupes.

Esamasis laikas	Būtašis laikas
Skaitant, stebint, einant.	Sušalus, išvažiavus.

Užrašykite kokiais kriterijais vadovavotės, skirstydami žodžius į dvi grupes?

Kuo dar jis panašus į dalyvį?

Sudarykite kalbos dalies pasą.

Elementas	Požymis	Reikšmė
Padalyvis	Išvestinė veiksmažodžio forma	Šaknis, sangraža, laikas
	Prieveiksmio ypatybė	Aplinkybinė vartosena
	Reikšmė sakinyje	Aplinkybė, kylanti iš kito veikėjo veiksmo

Parašykite klausimus, kurie iškilo, sudarant padalyvio pasą.

Perskaitykite sakinius. Pasakykite, kokia aplinkybe sakinyje vartojamas padalyvis?

Kodėl padalyvis nėra savarankiška kalbos dalis?

Namų darbas

Sugalvokite 5 sakinius su esamojo laiko ir 5 sakinius su būtojo laiko padalyviais.